UUTISET

En ole saanut oikein vastakaikua sille halulleni, että ilmaantuisin noin vain jollekin torille. **TASAVALLAN PRESIDENTTI SAULI NIINISTÖ**

Ruotsi nujersi pakkotyöllä heikkenevän huoltosuhteensa

Työstä tehtiin Ruotsissa lähes pakollinen vaihtoehto. Niinpä rahat riittävät jatkossakin. Suomessakin olisi kiire kääriä hihat.

TUKHOLMA (MT)
Tehdään yksi asia heti selväksi: **Juhana Vartiainen** ei aio neuvoa.

Pitää tehdä -ohjeiden sijasta hän kertoo kylmän viileästi, kuinka Ruotsissa on toimittu ja mihin se on johtanut.

”Olen yrittänyt puhua siitä, että Ruotsin hallituksen työn tarjonnan politiikka on oikea vastaus heikkenevään huoltosuhteeseen. Se on ainoa tapa pitää huoli hyvinvointipalveluiden rahoituksesta, mutta sitä ei Suomessa ole riittävästi ymmärretty.”

Suomessa hallitus pähkäilee juuri nyt, kuinka kattaa budjetissa ammottava miljardien aukko ja saada työvoima ja rahat riittämään palveluihin.

Vartiainen, 53, on seurannut näiden kysymysten ratkomista Ruotsissa kymmenisen vuotta, valtaosan siitä Ruotsin valtion tutkimuslaitoksen Konjunkturinstitutin palveluksessa.

Huhtikuussa hän palaa Suomeen, Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen ylijohtajaksi.

Vartiaisella on takavuosilta kokemusta Suomesta sekä tutkimuksen että politiikan piiristä. Hän on toiminut muun muassa SDP:n talouspoliittisessa työryhmässä ja on yhä SDP:n jäsen.

Isompi osa saatava töihin

Ehkä juuri tätä taustaa vasten Vartiaisen puheet kuulostavat suorastaan epädemarimaisilta.

Mitä Vartiainen on siis lahden takana oppinut?

Sen, että Suomea isompi osa ihmisistä käy työssä. Työnteko on tehty suorastaan pakolliseksi vaihtoehdoksi.

Ansiotuloveroa on alennettu pienituloisimmilta ja verovapaan tulon ylärajaa on nostettu. Kun samalla on supistettu työttömyyskorvausten tasoa ja maksuaikaa ja tiukennettu työn vastaanottamisvelvoitetta, työssäkäynti on alkanut houkutella pois toimettomuudesta.

Työperäistä maahanmuuttoa on helpotettu, mikä näkyy katukuvassakin. Tosin moni ulkomaalaistaustainen on jo syntynytkin Ruotsissa.

Ruotsissa jäädään eläkkeelle Suomea myöhemmin. Ruotsissa 70 prosenttia 55-vuotiasta käy työssä, Suomessa 56 prosenttia.

Ruotsissa on poistettu palkka ensimmäiseltä sairauspäivältä.

Kansankoti vaatii veronsa

Jatketaan: Työkyvyttömille etsitään uusi työ – vaikka toiselta alalta.

”Jos esimerkiksi olet ollut aivokirurgi 60-vuotiaaksi ja kädet alkavat vapista, pitääkö alkaa bussikuskiksi? Se on kiistanalaista politiikkaa, jonka monet kokevat loukkaavana”, Vartiainen sanoo.

”Tällaisia muutoksia ei voi ajaa läpi yhdessä yössä, mutta ne ovat vieneet kansankodin kulttuuria siihen suuntaan, että kaikilla on velvollisuus elättää itse itsensä.”

Huh. Meillä mentäisiin jo lakkoon.

Mutta Ruotsissa malli toimii. Se vetoaa sekä porvarillisiin ahkeruusarvoihin että työväenliikkeen ajatteluun siitä, että yhteiskunnallisia ongelmia ratkotaan työtä tekemällä.

Poliitikot ottavat aidosti vastuuta

Etujärjestöjen vallassa onkin Vartiaisen mielestä ”todella suuri ero” Ruotsin ja Suomen välillä.

”Ruotsissa poliittiset päättäjät kyllä kuulevat niitä, mutta eivät kysy niiltä eivätkä välitä niistä.”

Esimerkiksi eläkeikää ei Vartiaisen mukaan ”ikinä” annettaisi Ruotsissa etujärjestöjen päätettäväksi.

”Jotenkin täällä Ruotsissa lähdetään siitä, että kun on eduskunta valittu, hallituksen täytyy saada hallita. Hallitus käyttää Suomea selvemmin talouspoliittista valtaa mutta ottaa myös vastuuta ja uskaltaa perustella ikäviä päätöksiä.”

Hallitus pitää myös riitansa omana tietonaan ja esiintyy julkisuudessa yhtenä rintamana.

Suomessa taas äänestetään kansanedustajia, jotka puhuvat vähän pehmoisia ja jotka vetäytyvät valtiovarainministeriön ja etujärjestöjen selän taakse. ”Kyllähän me, mutta kun nuo muut...”

Eli mammanpojat asuvatkin tässä päässä Itämerta?

Kateutta voi olla, mutta haittaako se?

Palkoistakin sovitaan Ruotsissa pitkälti paikallisesti eli esimiehen kanssa käytävässä kehityskeskustelussa. Vartiaisen mukaan enää ei edes ajatella, että kaikille sama palkka samassa työpaikassa.

Kateuttakin voi ilmetä. Haittaako se?

”Yksilölliset palkankorotukset ovat työnantajan edustajalle tehokas vipu työsuorituksen puristamiseen. Jos tyyppi sanoo, että en mä viitsi tehdä tota, seuraavassa palkkakeskustelussa ei käy kovin hyvin.”

Ruotsin hyvä taloustilanne ja Suomen nykyiset säästötarpeet eivät liity euroon, Vartiainen korostaa.

”Eurokriisi on tilapäinen taloudellinen häiriö, mutta säästötarve johtuu siitä, että työvoima pienenee eikä asialle ole tehty tarpeeksi. Asioita voi hoitaa hyvin tai huonosti euron sisällä tai ulkona.”

Kiinteistövero - hyvä kannustin

Työntekoon kannustavat parhaiten verot, jotka eivät liity työpanokseen.

”Taloustieteilijöiden vakiovastaus on, että jos jotakin veroa pitäisi nostaa, se on kiinteistövero. Se korreloi ihmisen varallisuuden ja tulojen kanssa ja sitä pitää maksaa riippumatta siitä, tekeekö työtä vai ei. Siitä koituvaa taloudellista ahdinkoa voi sitten lievittää lisäämällä työntuntejaan.”

Sen sijaan arvonlisä- tai perintöveron alentaminen eivät työllistä.

”No, eivät todellakaan! Kukaan ei tee enemmän töistä siksi, että sapuska on halvempaa tai että saa perintöä.”

Eli Suomen hallitukset ovat heittäneet rahaa kankkulan kaivoon saamatta hyötyä työllisyyteen.

EIJA POUTANEN

EIJA POUTANEN

”Ruotsalainen yleislinja on järkevä. Saadaan enemmän työn tarjontaa ja pitemmät työurat”, sanoo Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tuleva ylijohtaja Juhana Vartiainen.

Asioita voi hoitaa hyvin tai huonosti euron sisällä tai ulkona.
JUHANA VARTIAINEN

PÄIVÄN KYSYMYS

Mikä kotona syö sähköä?

Sähkön kulutusta on mahdollista alentaa.

Mikä kotona syö sähköä, professori Eva Heiskanen Kuluttajatutkimuskeskuksesta?

Tietotekniikan käyttö ja erilaiset viihdelaitteet voivat viedä paljon sähköä. Myös aikojen saatossa laajaksi rakennettu ulkovalaistus, jonka ajastuksesta ei ole huolehdittu, saattaa syödä yllättävän paljon sähköä.

Entä muut kodin laitteet?

Usein ajatellaan kylmälaitteiden ja esimerkiksi television valmiustilan syövän sähköä. Uudet kylmälaitteet ovat entisiä tehokkaampia. Samoin uusien televisioiden vaatimukset ovat aiempaa tiukemmat. Niiden sijaan sähköä syövät kotiin kertyvät erilaiset ladattavat laitteet.

Mitä tarkoittaa sähköä säästävä älykäs sähköverkko?

Älykäs sähköverkko mahdollistaa sähkönkulutuksen tarkemman seurannan ja ohjauksen. Se tasaa sähkönkultusta. Oikea ajoitus tuo kuluttajalle säästöjä. Kaikkien tuntema esimerkki siitä on yösähkön käyttö.

Mitä muuta älykäs sähköverkko voi tarkoittaa?

Jossain muualla sähkön käytön ajoitus on viety jopa jääkaappeihin ja pesukoneisiin. Pörssihintaiseen sähkösopimukseen sitoutuminen on Suomessa jäänyt vähäiseksi. Hyvin harvat kuluttajat ovat kiinnostuneet niin tarkasta sähkön hinnan seurannasta.

Onko siihen muita vaihtoehtoja?

Sopimuksen voi tehdä myös niin, että hintariski jää myyjälle. Silloin sopimuksessa määritellään tietyt rajat sähkön toimitukseen, eikä asiakkaan tarvitse investoida mittareihin eikä miettiä sähkön hintaa.

Kuinka suurista säästöistä on kysymys?

Kerrostalossa puhutaan kympeistä, omakotitaloissa satasista. Maatiloilla energiankulutus on suurta, joten siellä myös säästöt voivat olla suurempia.

JARMO PALOKALLIO

Uusi presidentti kaipaa jo toreille

Ydinasekokous Etelä-Koreassa, valtiovierailu Ruotsiin, Natoa Chicagossa.

Vajaa viikko sitten tasavallan presidenttinä aloittaneen **Sauli Niinistön** kevätkalenteri näyttää tältä, mutta hän itse haluaisi matkustella myös kotimaassa.

Niinistö kertoi maanantaina ensimmäisessä tiedotustilaisuudessaan presidenttinä, että ”kannattaisi kovasti kotimaan matkailua” ja tekisi mielellään myös maakuntamatkoja, tosin ”eri nimikkeillä ja eri muodossa” kuin edeltäjänsä.

Niitä vain ei ole vielä tiedossa.

”En ole saanut oikein vastakaikua sille halulleni, että ilmaantuisin noin vain jollekin torille”, presidentti viittasi turvapuolen torjuntaan.

MT:n kysymykseen koko kansan presidenttiyden osoittamisesta käymällä maakunnissa Niinistö vakuutti, että ”kyllä hän vielä Suomen-maata kiertää”.

”Ja kyllä siitä sitten kuullaan.”

Yksi kotimaanreissu on tiedossa: matka Inariin saamelaiskäräjille huhtikuun alussa.

Tilaa on, vapautta vähemmän

Niinistö luonnehti kotiutumistaan työhönsä ja uusiin ympyröihinsä ”oikein mukavaksi”.

”Tilaa on runsain mitoin, mutta vapaudesta en ole ihan varma”, hän sanaili.

Presidenttipari aikoo asua paitsi Mäntyniemeä myös Espoon-kotiaan mahdollisina vapaina viikonloppuina.

Asiapuolelta Niinistö otti esille lähinnä ulkosuhteet, kuten Venäjän presidentinvaalit ja kotimaisen ulkopolitiikan työnjaon.

Niinistö aikoo pitää ilmeisen tiivistä yhteyttä maan muuhun ulkopoliittiseen johtoon. Ensimmäisten viiden päivän aikana hän oli tavannut jo kahdesti ulkoministeri **Erkki Tuomiojan** (sd.) ja kertaalleen myös eduskunnan ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtajan **Timo Soinin** (ps.) ja varapuheenjohtajan **Pertti Salolaisen** (kok.).

Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) on vuorossa ensi maanantaina.

EU on Niinistön mielestä menettänyt valtaansa kansainvälisesti erityisesti velkakriisin myötä. Ylipäätään hyvien ja kauniiden päätösten ja toteutusten välillä on EU:ssa aukko.

Nato-jäsenyys ei ole Suomelle ajankohtainen, mutta hyvä kumppanuus on, Niinistö linjasi. Pohjoismaista yhteistyötä voisi syventää.

Niinistö pitää presidenttiä myös taloudellisena toimijana, sillä talous kytkeytyy ”valta- ja voimapolitiikkaan maailmalla”. Pohjoismainen yhteiskuntamalli olisi vientituote sinänsä.

Vaalikampanjan aikaan Niinistö lupasi perustaa korkean työryhmän torjumaan nuorten syrjäytymistä.

Nyt hän korosti asioihin tarttumista jo ennen nuoruutta, lapsuudessa.

”Että löytyisikö keinoja, joilla jo lapset pidetään paremmin mukana.”

EIJA POUTANEN

KARI SALONEN

Sauli Niinistö aikoo nostaa presidenttinä keskusteluun asiat, joita hän pitää kansakunnan kokonaisedun kannalta huolestuttavina.

Keskusta vaatii rahaa kemeraan

Keskustan maa- ja metsätalouspoliittinen ryhmä vaatii hallitusta siirtämään pienpuun energiatukeen (petu) varatut varat kestävän metsätalouden rahoitukseen (kemera). Puolueen mukaan se tukisi hallitusohjelman uusiutuvan energian käytön tavoitteiden toteuttamista.

”**Jyrki Kataisen** (kok.) hallituksen hyvät kirjaukset ovat nyt kuitenkin karkaamassa tavoittamattomiin pienpuusta tuotettavan energian tukijärjestelmän kaatumisen myötä”, keskusta pelkää.

EU:ssa vastatuuleen joutuneeseen pienpuun energiatukeen on varattu 17 miljoonaa euroa. Sen siirto kemeraan vaatii hallituksen päätöksen. **MT**

TERVETULOA KEVÄÄN
KONEKIERROKSELLE
VALTRAN PALVELUPISTEISIIN
9.3.-2.4. 2012 KLO 10-15

TULE KOEAJAMAAN UUDISTUNEET VALTRA- JA FENDT-MALLISARJAT
Koeajaneiden kesken arvotaan 2 kpl Valtra T213 Versuja kuukaudeksi tilalle töihin.

JÄRISYTTÄVIÄ VARAOSATARJOUKSIA!
Tule kysymään erilaisista rahoitus- ja leasingvaihtoehdoista.
FENDT
Esittelyssä uusi Fendt 700 SCR.

KRONOS 6020 KUORMAINTARJOUS
7,6 m, DANFOSS PVG 32 venttiili, hydr.esiohjaus 4 prop. 2 on/off
23.550,- sis.alv.
Mukana myös VIANOR

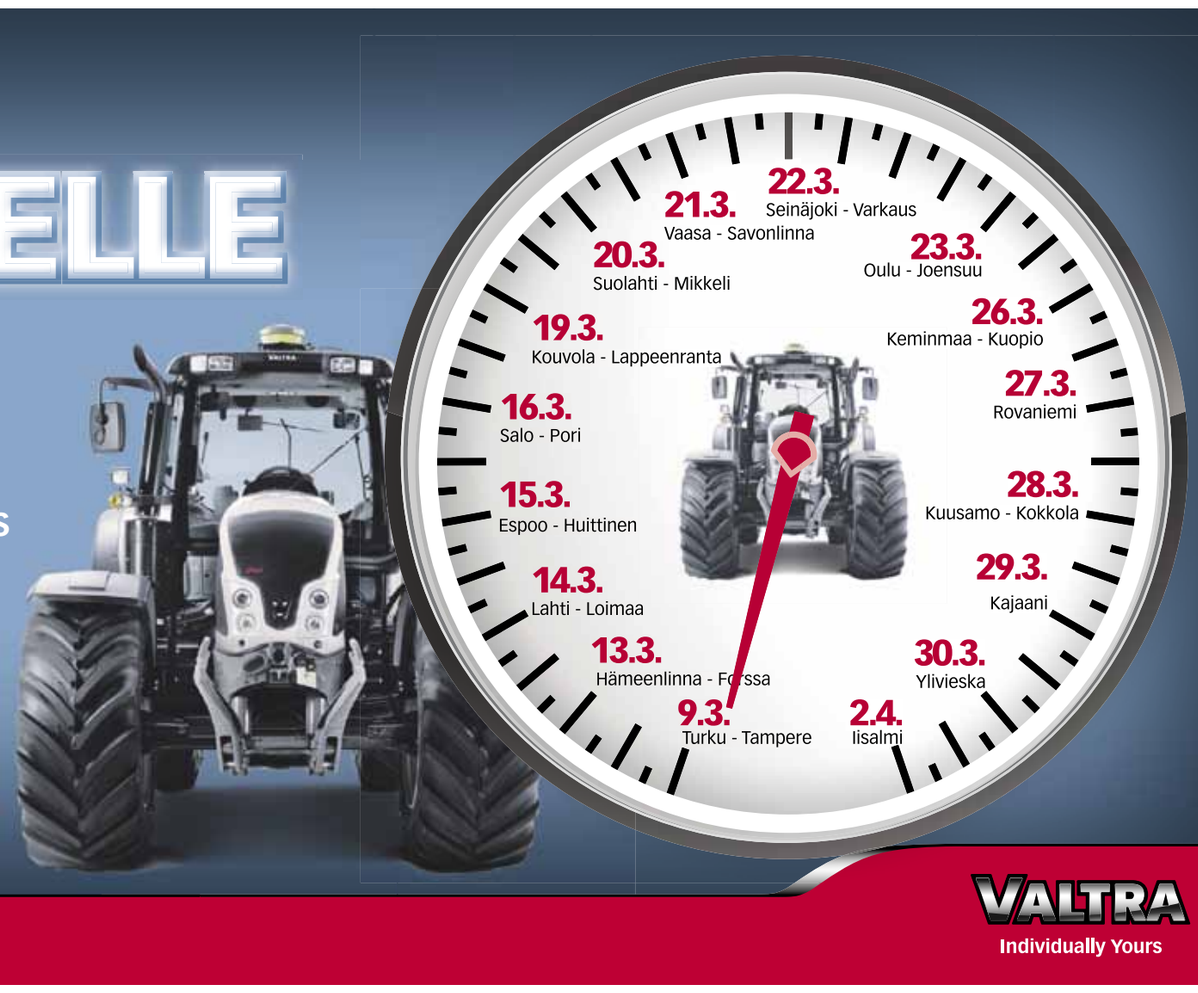

Kysy lisää.
Valtra-myyjät, AGCO Suomi Oy
Lähimmän Valtra-myyjän yhteystiedot saat numerosta 020 45 501 tai www.valtra.fi

AGCO Your Agriculture Company
Valtra is a worldwide brand of AGCO
VALTRA Individually Yours